

les. Grupperne indsender løbende projektansøgninger, og der er foreløbig givet tilsagn til over 600 projekter.

Sammenhæng mellem landdistriktsprogrammet, fiskeriudviklingsprogrammet og øvrige indsatser
Ordningerne under landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet understøtter en lang række initiativer af betydning for landdistrikter og yderområder, der i øvrigt sættes i værk. For eksempel inddrager landdistriktsprogrammets indsats for økologi konklusionerne fra en rapport, som Fødevarerministeriet fik udarbejdet af Internationalt Center for Forskning i Økologisk Jordbrug og Fødevarer-systemer (ICROFS). Rapporten pegede på de væsentligste barrierer for udviklingen af økologien og gav en række anbefalinger, som indarbejdes i Fødevarerministeriets samlede politik for udvikling af økologien.

På samme vis understøtter fiskeriudviklingsprogrammets indsats for erhvervsudvikling og udvikling af havne og anden infrastruktur den generelle fiskeripolitik.

På regeringsniveau koordineres der tæt mellem de relevante ministerier, så der sikres en sammenhængende indsats over for landdistrikter og fiskeriområder. Landdistriktsprogrammet medfinansierer også andre statslige initiativer i forhold til landdistrikterne, som for eksempel Velfærdsministeriets indsats for fornyelse af landsbyer og en række projekter under landdistriktspuljen.

4.2. Landdistriktsprogrammet og fiskeriudviklingsprogrammet 2010-13

Ved opstarten af landdistriktsprogrammet blev Danmark tildelt godt 3,4 mia. kr. til landdistriktsprogrammet 2007-2013 fra EU. Der var allerede igangsat en række indsatser under det tidligere program og med aktiviteterne i 2007-2009 er der disponeret over ca. 2,3 mia. kr., således at der i dag rådes over ca. 1,1 mia. kr. fra EU. Hertil kommer de 880 mio. kr., der følger af den nye modulation, som blev vedtaget i sundheds-tjekket. Disse midler skal anvendes under landdistriktsprogrammet i 2010-13 til særlige udfordringer vedrørende klimaændringer, vedvarende energi, vandforvaltning og biodiversitet, samt i mælkesektoren.

Regeringens kommende udspil til Grøn Vækst, som tidligere er omtalt i kapitel 3, sigter på at forene et højt niveau for miljø- og naturbeskyttelse med en moderne og konkurrencedyg-

tig landbrugsproduktion. Landdistriktsprogrammet for 2009-2013 er et vigtigt værktøj til at sikre gennemførelsen af denne indsats.

5. UDFORDRINGER PÅ LANDDISTRIKTSOMRÅDET

Politikken på landdistriktsområdet er i bevægelse i disse år, hvilket bl.a. har resulteret i, at man internationalt taler om et nyt landdistriktsparadigme.² Paradigmeskiftet er resultatet af en række ændringer, som de europæiske landes landdistriktspolitikker har gennemgået over en årrække.

Tidligere var landdistriktspolitikken karakteriseret af et sektorbestemt fokus, hvor landbrug eller fiskeri var altafgørende for udviklingen i landdistrikterne, hvor landbruget var den primære aktør, og hvor subsidier var det primære virkemiddel til at hæve erhvervsproduktiviteten og indkomstdannelsen i landdistrikterne.

I dag karakteriseres landdistriktspolitikken i højere grad af et territorielt fokus og af tilstedeværelsen af langt flere erhvervssektorer end landbruget og fiskeriet, bl.a. turisme, håndværk og videns erhverv. Derudover samarbejder aktører fra flere niveauer, og der er generelt et større fokus på landdistrikternes landskabelige og kulturelle helhedsværdier. Samtidig bevæger det primære virkemiddel i landdistriktspolitikken på EU-plan sig fra at være subsidier og i retning mod investeringer og målrettet projektstøtte med fokus på udnyttelse af regionale og lokale områders respektive konkurrencefordele.

Dette skift i landdistriktspolitikken er ledsaget af et skift i den offentlige styring af landdistriktspolitikken, som i højere grad inddrager de lokale ressourcer. Skiftet ses f.eks. i landdistriktsprogrammet, hvor de lokale aktionsgrupper (LAG'er) tillægges en væsentlig rolle.

Det nye landdistriktsparadigme betyder, at der tænkes i nye internationale såvel som nationale løsninger for fortsat at skabe udvikling i landdistrikterne.

Med reformen af EU's landbrugspolitik fra 2003 blev den direkte EU-støtte til landbruget reduceret, og en del af midlerne blev stillet til rådighed for landdistriktspolitikken under forudsætning af national medfinansiering – de såkaldte modulerede midler. Senest har sundheds-

² OECD Rural Policy Reviews (2006): »The New Rural Paradigm. Policies and governance«